

حفاظت از تنگه احد نظام

دکتر کدخدایی

اشاره

انتخابات دهم ریاست جمهوری در ایران، آبستن حوادثی بود که از زوایای گوناگون می توان به آن نگریست. شورای نگهبان که متولی اصلی نظارت و تأیید همه انتخابات در ایران است، در این دوره از انتخابات هم به وظایف قانونی خود عمل کرد تا بدون هیچ شائبه‌ای، انتخاباتی سالم بر گزار شود. در این مقال صحبت‌های دکتر کدخدایی سخنگوی شورای نگهبان را از جزئیات عملکرد این نهاد نظارتی می خوانیم که با پاسخ به چند سؤال حاضران در جلسه سخنرانی ایشان همراه است.

ارتباطی هم در اختیارشان قرار داده شد و در یک ارتباط نزدیک و مستقیم، مسائل و مشکلات انتخابات را خود آن‌ها گزارش می‌کردند و ما هم بررسی و نتیجه‌اش را اعلام می‌کردیم. در پایان ساعات اخذ شمارش آرا هم مانیتورهای شمارش آرا و تجمیع آرا را در اختیار آن‌ها قرار دادیم. آن‌ها تا صبح شنبه قبل از اذان صبح حضور داشتند و نتیجه آرا را ملاحظه می‌کردند. روز شنبه به دلیل مسائلی که در شهر اتفاق افتاد و یکی از نامزدها در سایت‌ها و خبرگزاری‌های خارجی اعلام پیروزی زودرس کرد، تلاطمی در برخی از هواداران مطرح شد و در برخی از شهرستان‌ها مسائلی اتفاق افتاد.

تلاش کردیم انتخابات را به گونه‌ای نظارت بکنیم که اعتماد و اطمینان بیشتری در بین مردم ایجاد بشود.

مقرر شد روز ۲۲ خرداد نمایندگان شورای نگهبان برای اولین بار در شورای نگهبان حضور داشته باشند. این کار هیچ گاه انجام نمی‌شد و فقط جهت ایجاد اعتماد و اطمینان بیشتر بود.

یکی از این اعضای ستادهای انتخاباتی اشاره کردند که ما می‌دانیم اگر همه صندوق‌ها را بازشماری کنیم، هیچ‌گونه خلاقی در صندوق‌ها پیدا نمی‌شود. اما ما درخواست ابطال انتخابات را داریم.

در آن فرصت پنج روزه‌ای که مقام معظم رهبری موافقت فرمودند، چند اقدام انجام دادیم؛ اول اینکه خدمت مراجع تقلید رسیدیم و گزارشی از انتخابات ارائه کردیم.

ما در اولین جلسه‌ای که در شورای نگهبان داشتیم، تصمیم گرفتیم که این‌ها را دوباره دعوت کنیم و ببینیم که حرفشان برای این اعتراض‌ها چه است و اگر راهکاری به نظرشان می‌رسد در یک نشست آگاه و مشترک موضوع را بررسی کنیم که روز سه‌شنبه ۲۶ خرداد نمایندگان سه نامزد معترض حضور پیدا کردند و مطالبی را گفتند. البته از

دشمنان در صدد طرح‌ریزی برای تخریب نظام مقدس جمهوری اسلامی، از هر جهتی توانسته‌اند، این تلاش‌های خودشان را صورت داده‌اند تا خدشه‌ای وارد کنند. اگر چه گاهی اوقات موجبات وقفه‌ای را در حرکت این قطار انقلاب باعث شده‌اند، خوشبختانه با حضور پرشور مردم همیشه در صحنه این توطئه‌ها نقش بر آب شده است و دشمنان نتوانسته‌اند کار مهمی را پیش ببرند. انتخابات دهم یکی از موضوعاتی بود که دشمن برای آن برنامه‌ریزی کرد. تا قبل از انتخابات طرح‌هایی داشت که آن را به شکست بیانجامد. من بعد از انتخابات اسناد و مدارکی را نزد مقامات عالی کشور مطرح و موضوعات را یادآوری کردم که برخی از افراد در صدد هستند که در صورت برنده یا بازنده شدن هر گروه، یک بحران رسمی را در کشور به وجود بیاورند که هیچ تفاوتی نمی‌کند کدام یک از این افراد برنده بشوند. این یک مطلب خام است اگر تصور بکنیم اگر کسان دیگری مثلاً پیروز می‌شدند، این ناآرامی‌ها و این اعتراض‌ها را نداشتیم. برنامه از پیش طراحی شده بود. اسناد و مدارک هم گویا است.

شورای نگهبان به عنوان یکی از مهمترین نهادهایی که در جمهوری اسلامی ایران نقش مهمی در تعیین سرنوشت نظام دارد، در بخش اعمال نظارت خودش بر انتخابات براساس اصل ۹۹ قانون اساسی همیشه اقداماتی را انجام می‌دهد. این وظیفه شورای نگهبان در طول انتخابات گذشته با استفاده از نیروهای مردمی کمکی که مردم به شورای نگهبان می‌کنند انجام شده است؛ چون ۹۵ درصد از نیروی ما از بین خود مردم هستند. ناظرین و هیئت‌های نظارت ما، مستخدمین شورای نگهبان نیستند. افرادی هستند که با یک عشق و علاقه در کلاس‌های آموزشی و نشست‌های کارشناسی ما در طول سال حضور پیدا می‌کنند و روز انتخابات هم برای اعمال نظارت شورای نگهبان تلاش می‌کنند. این بار با توجه به اسناد و مدارکی که به دست ما رسیده بود، تلاش کردیم انتخابات را به گونه‌ای نظارت بکنیم که اعتماد و اطمینان بیشتری در بین مردم ایجاد بشود و اگر کسی خدایی نکرده مرتکب تخلفی شده است، در هر مسئولیتی که باشد با او برخورد بشود.

از آن‌جا که ما وظیفه نظارتی برای شورای نگهبان قائل هستیم؛ یعنی نظارت بر عملکرد دولت موجود، اقداماتی را از قبل در نظر گرفتیم. چون وزارت کشوری که انتخابات را برگزار می‌کند در دولت موجود است و بنابراین شورای نگهبان به عنوان ناظر آن دولت و ناظر آن وزارت کشور انجام وظیفه می‌کند. هفته قبل از انتخابات از رؤسای ستادهای هر چهار نامزد دعوت کردیم که یک جلسه مشورتی برای چگونگی ارتباط با آن‌ها داشته باشیم. اگر چه جلسه مشترکی برقرار نشد، ولی جلسات انفرادی با رؤسای ستادها داشتیم و مقرر شد روز ۲۲ خرداد نمایندگان شورای نگهبان برای اولین بار در شورای نگهبان حضور داشته باشند. این کار هیچ گاه انجام نمی‌شد و هیچ تکلیف قانونی برای شورای نگهبان در این زمینه نبود و فقط جهت ایجاد اعتماد و اطمینان بیشتر بود. از این طرح استقبال خوبی شد. هر چهار نامزد نمایندگان خودشان را معرفی کردند. روز انتخابات از ساعت هفت صبح نمایندگان در شورای نگهبان حضور داشتند و امکانات

شورای نگهبان همیشه در بررسی صلاحیت‌ها یک نظر جمعی دارد. پرونده افراد و موارد مثبت و منفی همه در شورا مطرح و بعد رأی گیری می‌شود.

کردند و مقام معظم رهبری هم کاملاً مستمع بودند. پیشنهادهایی که صبح در شورا داشتند باز مطرح شد، ایشان هم مخالفت کردند که به هر حال این‌ها پیشنهادهای قانونی نیست و بنابراین نمی‌شود آن‌ها را پذیرفت. پیشنهاد این‌ها که کمیته حقیقت‌یابی خارج از شورای نگهبان باشد یا درخواست ابطال کل، یکی از این اعضای ستادهای انتخاباتی اشاره کردند که ما می‌دانیم اگر همه صندوق‌ها را بازشماری کنیم، هیچ‌گونه خلافی در صندوق‌ها پیدا نمی‌شود، اما ما درخواست ابطال انتخابات را داریم. مثلاً به دلیل عدم صلاحیت نامزد مذکور، این پیشنهاد قابل قبولی نبود.

در خصوص بحث هیئت ویژه، روز شنبه یک نفر بیشتر نیامد و به آن صورت اقدام شد و در پایان مهلت رسیدگی مصلحت این شد که مهلت دیگری در نظر گرفته بشود و اگر نامزدهای معترض مطالبی دارند، بیان کنند. در این خواسته، یکی از رؤسای قواد در شورا تشریف آوردند و پیشنهاد دادند اگر هیئتی تشکیل شود و افرادی مثل آقای پورمحمدی رئیس بازرسی کشور یا جناب آقای دُزئی نجف‌آبادی حضور داشته باشند، آقایان موسوی و کروبی هم حضور را خواهند پذیرفت و موضوع فیصله پیدا می‌کند. اگر چه برای شورای نگهبان موضوع بسیار دشوار بود، قرار شد ایشان رایزنی کنند، اگر پذیرفتند، شورای نگهبان هم مطرح و نتیجه را اعلام کند که بعد دیگر خبری از ایشان نشد. بعداً هم که من از ایشان سؤال کردم، گفتند من مطلب را منعکس کردم، ولی ایشان پاسخی ندادند.

در آن فرصت پنج روزه‌ای که مقام معظم رهبری موافقت فرمودند، چند اقدام انجام دادیم؛ اول اینکه خدمت مراجع تقلید رسیدیم و گزارشی از انتخابات ارائه کردیم، مطالب بزرگواران را استماع کردیم و مدارکی می‌خواستند که بعضاً خدمتشان تقدیم شد و باز همه بزرگواران بر رعایت قانون و آرامش این‌گونه افراد تأکید فرمودند. اطمینان داده شد که شورای نگهبان در همین جهت گام بردارد.

ملاقات‌هایی بعداً با شخصیت‌های مؤثر نظام انجام شد. نامه‌نگاری‌هایی با افرادی مثل آقایان شاه‌رودی، نوری و ری‌شهری انجام شد و تقاضا شد اگر مطلب و راهکار جدیدی به ذهنشان می‌رسد اعلام کنند تا ما در شورا پیگیری کنیم. جناب آقای حداد عادل تشریف آوردند و پیشنهاد دادند که برای پیگیری موضوع هیئتی تشکیل شود و هیئت را با اندک تغییرات جزئی، شورای نگهبان پذیرفت. یک هیئت شش نفره‌ای که اسامی آن‌ها را به همراه نمایندگان نامزدها دادند.

شورای نگهبان مصمم شد که بازشماری ده درصد از صندوق‌ها را در جلوی دوربین‌های صداوسیما انجام بدهد. این آماده‌باش را به هیئت‌های نظارت و دفاتر استانی دادیم.

سرانجام کروبی و موسوی اعلام کردند که خواسته‌هایشان همان خواسته‌های قبلی است؛ یعنی تشکیل کمیته حقیقت‌یاب بازشماری کلیه صندوق‌ها و تطبیق سریال شناسنامه در کل کشور. معلوم بود که این سنگ بزرگ نشانه نزدن است.

صورتجلسه

ایشان در خواست آقای دکتر حسن رضایی، کاندیدای محترم ۲۰مین دوره انتخابات ریاست جمهوری، بیان و بازشماری صندوق‌های آراء رای و بر اساس ماده شماره ۱۱۱ اصلاحی ماده ۱۱۱ قانون اساسی کاندیدانی و نامه شماره ۸۸۲۰/۲۰۰۹ مورخه ۸۸/۱۲/۱۶ رئیس هیأت نظارت و انتخابات هفتمین دوره ریاست جمهوری استان کرمانشاه علیه هیأت‌های اجرایی و نظارت و انتخابات شهرستان کنگاور رأی نامزد ۱۸۳۰ با حضور نمایندگان آقای حسن رضایی که طی نامه شماره ۳۰۰/۲۰ مورخه ۸۸/۱۲/۱۶ به فرمانداری معرفی شده بودند، در فرمانداری کنگاور تشکیل گردید. با توجه به اینکه آراء صندوق‌های آراء رای در شهرستان کنگاور ۳۵ صندوق می باشد لذا ۱۰ صندوق به ترتیب صندوق‌های شماره ۰، ۱، ۲، ۳، ۴، ۵ و ۶ و ۷ و ۸ و ۹ و ۱۰ در بازشماری قرار گرفتند و بر اساس فرم شماره ۳۲ صورت‌نامه استانی نامه آراء رای هیچ کمبری در نظارتی از ۱۰ کاندید پدافد با وجود نیامد، در ضمن فرمهای ۱۹۳۸ نیز با حضور نمایندگان آقای رضایی مصافحت شد و هیچ گونه مغایرتی مشاهده نگردید. لذا مقرر گردید که مراتب به ستاد انتخابات کشور و هیأت نظارت استان اعلام گردد.

نام و نام خانوادگی	مستند	تاریخ	محل	امضای هیأت نظارت	امضای هیأت اجرایی
غلامرضا جعفری	۱۸۳۰	۸۸/۱۲/۱۶	کنگاور	رضا	رضا
میرزا سید محمد	۱۸۳۰	۸۸/۱۲/۱۶	کنگاور	رضا	رضا
میرزا سید علی	۱۸۳۰	۸۸/۱۲/۱۶	کنگاور	رضا	رضا
میرزا سید محمد	۱۸۳۰	۸۸/۱۲/۱۶	کنگاور	رضا	رضا
میرزا سید علی	۱۸۳۰	۸۸/۱۲/۱۶	کنگاور	رضا	رضا
میرزا سید محمد	۱۸۳۰	۸۸/۱۲/۱۶	کنگاور	رضا	رضا
میرزا سید علی	۱۸۳۰	۸۸/۱۲/۱۶	کنگاور	رضا	رضا
میرزا سید محمد	۱۸۳۰	۸۸/۱۲/۱۶	کنگاور	رضا	رضا
میرزا سید علی	۱۸۳۰	۸۸/۱۲/۱۶	کنگاور	رضا	رضا
میرزا سید محمد	۱۸۳۰	۸۸/۱۲/۱۶	کنگاور	رضا	رضا

ابتدا درخواست ابطال گذاشتند. به آن‌ها گفته شد درخواست شما برخلاف قانون است. اگر مستندات دارید، مستندات را ارائه کنید، باز اگر راهکاری به نظرتان می‌رسد آن راهکارها را پیشنهاد بدهید. یکی از راهکارها همین ابطال بود که دیدیم برخلاف قانون است و نمی‌شود این را بپذیریم، اما می‌توانیم در چهارچوب شورای نگهبان به صورت دیگری به شکایات رسیدگی کنیم. آن هفته هفته‌ای بود که مصادف شد با بیانیه‌های مختلفی که مخصوصاً دو نفر از کاندیداهای معترض منتشر می‌کردند و مجدداً قرار شد از خود این آقایان برای حضور در جلسه عمومی شورای نگهبان دعوت بشود، چون در جلسه سه‌شنبه پیشنهادشان این بود که جلسه‌ای با حضور اعضای محترم شورای نگهبان داشته باشند. این پیشنهاد در شورای نگهبان مورد قبول واقع شد. دعوتی به عمل آمد که فقط یکی از این نامزدها جناب آقای رضایی تشریف آوردند. درخواست بازشماری آراء در برخی از صندوق‌ها را داشتند. شش استان را پیشنهاد دادند، ما پذیرفتیم. بعداً هفت استان را پیشنهاد دادند پذیرفته شد و نمایندگان‌شان را هم معرفی کردند و در برخی از استان‌ها بازشماری‌ها شروع شد و بعد به دلایلی ایشان انصراف دادند.

در همان روز ۲۶ خرداد جلسه‌ای را هم در دفتر مقام معظم رهبری با حضور اعضای ستادهای انتخاباتی از چهار نامزد به اتفاق وزارت کشور و شورای نگهبان و صداوسیما تشکیل دادند. مطالب هم خیلی آزادانه بحث شد. مقام معظم رهبری به دوستان داخل جلسه اشاره کردند که مطالبتان را خیلی آسان و ریشه‌ای و یکی یکی بدون رودرپایستی بیان کنید. آن‌جا هم دوستان هر چه در دلشان بود بیان

بعد گفتند ساعت ۱۲ و در نهایت ساعت ۱/۳۰ بعد از ظهر به ما اطلاع دادند که خواسته‌هایشان همان خواسته‌های قبلی است؛ یعنی تشکیل کمیته حقیقت‌یاب بازشماری کلیه صندوق‌ها و تطبیق سریال شناسنامه در کل کشور. معلوم بود که این سنگ بزرگ نشانه نزدن است. خوب چنین کاری حداقل شش ماه زمان از ما می‌گرفت. من آنجا اعلام کردم که اگر این‌طور باشد ما می‌توانیم یک انتخابات مجدد برگزار کنیم، از جهت زمان به نفع ما است. طبیعاً نپذیرفتند و بیانیه پایانی‌شان باز ابطال بود و شورای نگهبان بعد از بررسی‌ها نتایج انتخابات را اعلام کرد و صحت انتخابات هم اعلام شد. البته در حواشی این مسائل مطالب زیادی اتفاق افتاد. در مراحل بعد مطالبی مانند کمبود تعرفه و نحوه تبلیغات و استفاده از امکانات دولتی و خرید فروش آرا را مطرح کردند که همه این‌ها مورد بررسی دقیق قرار گرفت و اسنادش در شورای نگهبان موجود است. بخشی از آن‌ها را که قابل انتشار بوده، ما در رسانه‌ها منتشر کردیم و بعضی از آن‌ها هم که به صورت جزئی در شورای نگهبان بررسی شده است، در شورای نگهبان موجود است.

تخلفات جزئی همیشه در همه انتخابات داریم. وقتی ۴۰ میلیون نفر در انتخابات شرکت می‌کنند، طبیعاً یک تخلفات جزئی هم داریم.

نتیجه اعتراضات آقای رضایی چه شد؟ آیا واقعاً بعضی از نمایندگان آقای موسوی را در بعضی از شعبه‌ها راه نداده‌اند؟

نتیجه انتخابات مشخص بود. اعتراض‌هایی که آقای رضایی داشتند، عمدتاً بازشماری برخی از صندوق‌ها بود. ما پذیرفتیم و در برخی از استان‌ها مثل کرمانشاه، بخشی در فارس و بخشی در اصفهان این کار انجام شد. ایشان نیروهایشان را هم معرفی کردند و درخواست داشتند اطلاعات صندوق‌ها در اختیارشان قرار بگیرد. ما اطلاعات را در اختیارشان قرار دادیم که همان فرم‌های ۲۸ بود. اطلاعات بیشتری را از ما می‌خواستند و امکان‌پذیر نبود که ما مطالبی را بگوییم. چون ایشان که شاکی بودند، باید مشخصاً تعیین می‌کردند که نسبت به کدام صندوق و نسبت به کدام استان و کدام شهرستان شکایت دارند و شکایاتشان را مشخص کنند که متأسفانه این کار ادامه پیدا نکرد.

جناب آقای ابوترابی اشاره کردند که با آقای کروبی رایزنی کرده‌اند. آقای خباز به عنوان نماینده ایشان حضور داشتند. آقای کروبی اصل قضیه را پذیرفته بودند، اما اعلام کرده بودند که اجازه بدهید ما نسبت به موضوع و معرفی نماینده بحث بیشتری بکنیم، بعداً اطلاع می‌دهیم. بعد از ظهر جمعه ما نامه‌ای را برای این دو نفر نوشتیم، چون آقای رضایی انصراف داده بودند. به آقای کروبی و آقای موسوی گفتیم یک هیئت ویژه برای بررسی روند انتخابات و بازشماری حداقل ده درصد از

صندوق‌ها تشکیل شده است. شما نماینده‌تان را معرفی کنید. عرض کردم که آقای کروبی هیئت را پذیرفته بودند، اما فردای آن روز سخنگوی ایشان مصاحبه‌ای را با بی‌بی‌سی داشتند که اگر یکی دو نفر از اعضای هیئت ویژه عوض شوند، ما حاضر هستیم که این ترکیب را بپذیریم. ظهر نامه‌ای را دریافت کردیم. بیانیه‌ای از طرف آقای کروبی که در سایت‌ها هم بود، در خصوص این‌که اگر چند نفر در هیئت تغییر کنند و ایشان اگر خواسته‌ای هم داشتند این‌ها انجام شود، ما حاضریم بپذیریم. حدود ساعت شش بعد از ظهر ایشان بیانیه دیگری صادر کردند و درخواست ابطال انتخابات شد. آقای موسوی هم درخواست ابطال را داشتند. طبیعی بود که این امر پذیرفتنی نیست. شورای نگهبان مصمم شد که بازشماری ده درصد از صندوق‌ها را در جلوی دوربین‌های صداوسیما انجام بدهد. این آماده‌باش را به هیئت‌های نظارت و دفاتر استانی دادیم. پایان روز چهارم آقای آقامحمدی به شورای نگهبان تشریف آوردند و چهار خواسته را مطرح کردند و گفتند که با آقای موسوی و کروبی صحبت شده است، اعلام کرده‌اند اگر این چهار خواسته را شورای نگهبان بپذیرد، ما حاضریم که نتیجه را بپذیریم. یکی بازشماری صندوق‌ها در چند استان که مشخص بود، بررسی سریال شناسنامه‌ها و تعرفه‌ها در این استان‌ها، بررسی خطوط نوشته شده بر روی تعرفه‌ها و بحث تعداد تعرفه‌های چاپ و توزیع و مصرف شده. من به آن‌ها گفتم این برای ما دشواری‌های خاصی دارد و اگر بخواهیم شماره سریال شناسنامه‌ها را تطبیق کنیم، این زمان زیادی از ما می‌گیرد. با این حال اشکالی ندارد ما می‌پذیریم، اما مشروط به اینکه آن‌ها هم کتبا برای ما موضوع را بنویسند و اعلام کنند نتیجه را بعد از این بازشماری هر چه بود می‌پذیرند. آقای آقامحمدی به اتفاق آقای ابوترابی برای پیگیری موضوع رفتند. قرار شد ساعت ۱۲ شب به ما اطلاع بدهند، اطلاعی داده نشد. صبح ساعت ۷/۳۰ آقای ابوترابی تشریف آوردند گفتند تا ساعت ۴/۳۰ یک جلسه‌ای با آقای محتشمی پور و موسوی لاری داشتیم و مقرر شد یک جلسه دیگری هم امروز صبح باشد، یعنی روز پنجمی که روز پایانی ما است. از آن طرف هم ما دفاتر و هیئت‌های نظارت را برای بازشماری صندوق‌ها اعلام آماده‌باش داده بودیم و طبیعاً این کار زمان‌بری هم بود. من اعلام کردم به نظر می‌رسد سیاست وقت‌کشی و اتلاف وقت باشد، با این حال اشکالی ندارد شما جلسه‌تان را داشته باشید، ولی ساعت ۱۱ به ما خبر بدهید.

شد، ولی رأی لازم را نداشتند، بنابراین صلاحیت آن‌ها تأیید نشد.
تخلفات انتخاباتی که ثابت شد کدام بودند؟

تخلفات جزئی همیشه در همه انتخابات داریم. وقتی ۴۰ میلیون نفر در انتخابات شرکت می‌کنند، طبیعتاً یک تخلفات جزئی هم داریم. تخلفات متعلق به هر چهار نفر است و مربوط به فرد خاصی نیست. تبلیغات بر سر صندوق‌ها یک تخلف است. یک کسی احساس وظیفه می‌کند، خیلی هم به نامزد مورد علاقه‌اش علاقه دارد. در انتخابات سعی می‌کند که به هر طریق که شده، تبلیغات کند. مثلاً یکی از این افراد که منزلش جلوی شعبه اخذ رأی بود و از روز قبل از رأی‌گیری که تبلیغات ممنوع است، آمده بود یک پلاکاردی را در منزلش نصب کرده بود و درب خانه را باز گذاشته بود و هر کسی می‌آمد به آن شعبه برود، به هر حال چشمش به این تابلو می‌افتاد. وقتی که همکاران متوجه شدند، این پلاکارد را کردند.

مواردی هم مثل دخالت کردن نمایندگان نامزدها در سر صندوق‌ها داشتیم که منجر به اخراج آن‌ها شده است. این‌ها موارد بسیار جزئی بوده که ما در این جهت داشته‌ایم.

با توجه به غیبت آقای هاشمی در شورای نگهبان، اعتراض داشتند که شورای نگهبان کم‌کاری داشته است. در آن

مبحث چه انتظاری از شورای نگهبان داشته‌اند؟

در آن پنج روز که ما خدمت مراجع تقلید رسیدیم و گزارش دادیم و نظرات آن‌ها را استماع کردیم، خدمت یکی از شخصیت‌های شورای رسیدیم. هیئت ویژه عرض کرد که گزارشی را از روند برگزاری انتخابات و بازشماری حداقل ده درصد از صندوق‌ها داشته باشیم. این که موافقت شد، آن‌ها نپذیرفتند. خودشان پیشنهاد آوردند. عرض کردم آقای آقامحمدی خودش پیشنهاد داد. گفت رفتیم با این آقایان صحبت کردیم و به این نتیجه رسیدیم و ما آن پیشنهاد را قبول کردیم، باز آن‌ها موافقت نکردند. ما نمی‌دانیم در واقع چه کم‌کاری کرده‌ایم؟! زنگ زدیم دفتر ایشان، گفتم که آقایان اعضای هیئت می‌خواهند خدمت آقای رفسنجانی

بر اساس شرایط اصل ۱۱۵ در واقع اگر تعداد آرای کسی آن قدر کم باشد که ما نتوانیم به یک حد نصاب برسیم، قطعاً صلاحیت او مورد تأیید واقع نمی‌شود.

اینکه نمایندگان آقای موسوی را در بخش‌ها راه نداده‌اند، ما حدود ۹۲ هزار و خُرده‌ای نماینده‌ای که به وزارت کشور معرفی شده آمار داریم. کتاب از وزارت کشور سؤال کردیم بایست شهرستان‌ها برای ما فرستادند که کار را ساده کرده‌اند. چیزی حدود چهل هزار و خُرده‌ای از نمایندگان نامزدها متعلق به آقای موسوی بودند. در سر صندوق‌ها چیزی حدود

سی و سه هزار نماینده مربوط به آقای احمدی‌نژاد بوده است و تعداد چند هزار

ما انتظارمان این بود که جناب آقای رفسنجانی هم در آن فرصت پنج روز نکات و نگرانی‌هایی را که داشتند به ما می‌گفتند، اما در این انتخابات علی‌رغم تماس‌هایی که گرفتیم، هیچ پاسخی نشنیدیم.

هم برای آقای کروبی و رضایی. طبق قانون، نمایندگان کاندیداها حق ندارند در امر انتخابات دخالت بکنند؛ چه در امر اجرا و چه در امر نظارت. اگر کسی دخالت کرد، مسئولان شعبه‌ها می‌توانند آن‌ها را اخراج کنند. ما در این جهت به تعداد انگشتان دست افرادی را داشتیم که از حوزه‌ها اخراج شدند، اما بقیه افراد یعنی چیزی حدود چهار هزار نفر از نمایندگان آقای موسوی، حدود سی و سه هزار نفر از نمایندگان آقای احمدی‌نژاد و اگر اشتباه نکنم حدود شش هزار نفر نمایندگان آقای رضایی و حدود سه هزار خُرده‌ای نفر هم نمایندگان آقای کروبی در سر صندوق‌ها حضور داشتند. اخراج هم مربوط به همه بوده است.

چرا شورای نگهبان صلاحیت فردی چون آقای موسوی را با وجود روابط ایشان با گروه‌های مخالف نظام تأیید کرد، بعد کشور با این شرایط بعد از انتخابات مواجه شد؟

شورای نگهبان همیشه در بررسی صلاحیت‌ها یک نظر جمعی دارد. پرونده افراد و موارد مثبت و منفی همه در شورا مطرح و بعد رأی‌گیری می‌شود. یک رأی‌گیری جمعی است. به هر حال کسانی پیش خوشان به این نتیجه رسیدند که فرد صلاحیت دارد و یک عده به این نتیجه رسیدند که فرد صلاحیت ندارد. مجموع آرای اعضای شورای نگهبان در واقع نتیجه بررسی صلاحیت نامزدها می‌شود که طبیعتاً اعضای شورا البته با اختلافاتی در مورد هر یک از نامزدها نسبت به این چهار نفر نظر مثبت داشتند. دو نفر دیگر هم پرونده‌شان مطرح

اگر اعضای شورای نگهبان می‌خواستند نظرات شخصی خودشان را اعمال کنند، در بررسی صلاحیت‌ها این کار را می‌کردند. آن موقعی که بررسی صلاحیت‌ها بود، راحت‌تر می‌توانستند نظر شخصی‌شان را اعمال کنند.

در شورای نگهبان یک نفر نیست که تصمیم بگیرد و شما بگویید چون آن یک نفر نظری داشته است، پس جانب‌دارانه عمل کرده است.

سؤالتان را یک طور دیگر پرسید. سؤال کنید در دور بعد، اعضای شورای نگهبان

همین‌ها هستند؟ یا دور بعد بنده در شورای نگهبان هستم یا نیستم تا بتوانم جواب بدهم. چون من خودم نمی‌دانم در آینده چه کسانی عضو شورای نگهبان هستند، الان هم نمی‌توانم پاسخ بدهم، ولی قطعاً این چیزی که امکان‌پذیر است، این است که پرونده همه افراد در زمان انتخابات پس از ثبت‌نام قطعاً بررسی می‌شود. چیز بیشتر از این را نمی‌توانیم بگوییم، چون اگر کسی هم حرفی بزند، در این جهت حرف صحیحی نخواهد بود.

در رابطه با ظرفی‌های برخی اعضای شورای نگهبان از شخص آقای احمدی‌نژاد در انتخابات چه نظری دارید؟ پس این بی‌طرفی کجا معنا پیدا می‌کند؟

در جامعه‌ای که دارید زندگی می‌کنید، باید دلایل قوی و مستندات داشته باشید. من تکیه کلامم از ابتدا تا الان و از زمانی که در شورای نگهبان مباحث را مطرح کردیم، به خود نامزدهای محترم هم همین بوده است که باید مستدل سخن بگویند. شکایتی اگر می‌خواهید مطرح بکنید، طبق تبصره ماده ۸۳ قانون انتخابات باید مستند باشد و کسانی که حرف غیرمستند می‌زنند، به استناد تبصره سه همین ماده می‌شود علیه آن‌ها به اتهام افترا شکایت کرد. این دقت را داشته باشید، یعنی قانونگذار این قدر برای شکایت‌ها اهمیت قائل بوده است که هر کسی نرود یک حرفی بزند.

در رابطه با بی‌طرفی آقایان اعضا، سؤالی که روز ۲۶ خرداد هم مطرح می‌کردند اولاً تعریف بی‌طرفی را بفهمیم چه است. آقایان اعضای شورای نگهبان عموماً افرادی هستند که هیچ‌گونه وابستگی دنیایی ندارند، چون هیچ زدوبند سیاسی و مالی ندارند که بخواهند درگیر این‌گونه مسائل باشند. اولاً افراد مورد نظر شما هم افرادی نیستند که آخرت خودشان را بیایند به خاطر دنیای دیگران از دست بدهند. در طول فعالیت شورای نگهبان هم این‌گونه مسائل همیشه مطرح بوده و پاسخ هم داده شده است و در خصوص این انتخابات من می‌خواهم یک پاسخ مغزی به شما بدهم که اگر این افراد می‌خواستند نظرات شخصی خودشان را اعمال کنند، در بررسی صلاحیت‌ها این کار را می‌کردند. آن موقعی که بررسی صلاحیت‌ها بود، راحت‌تر می‌توانستند نظر شخصی‌شان را اعمال کنند.

ثانیاً رسیدگی به شکایت‌ها یک روال مشخص دارد که باید پروسه‌های مختلفی را در هیئت‌های نظارت استانی ما و در هیئت مرکزی طی بکنند. در شورای نگهبان یک نفر نیست که تصمیم بگیرد و شما بگویید چون آن یک نفر نظری داشته است، پس جانب‌دارانه عمل کرده است. ۱۲ نفر هستند. فقط در شورای نگهبان هفت نفر هستند. در هیئت مرکزی و در هر استانی پنج نفر هیئت نظارت داریم. بخشنامه‌ای که صادر شد، نظر اعضای شورای نگهبان بود.

برسند، اگر اجازه بفرمایید برخی از اعضا بیایند و اشاره کردند که خودت هم می‌آیی، من گفتم مشکلی ندارد این گزارش را هم خدمت ایشان بدهیم و نظرات ایشان را هم بشنویم، ولی متأسفانه هیچ وقتی را برای ما قرار ندادند. ما انتظارمان این بود که جناب آقای رفسنجانی هم در آن فرصت پنج روز نکات و نگرانی‌هایی را که داشتند به ما می‌گفتند. در انتخابات خبرگان ایشان لحظه به لحظه با ما تماس داشتند، دفتر ایشان مرتباً آمار را از ما می‌گرفتند و ارتباط بسیار نزدیکی با ما داشتند، اما در این انتخابات علی‌رغم تماس‌هایی که گرفتیم، هیچ پاسخی نشنیدیم.

چرا آن خانم که برای ریاست جمهوری نامزد شد، رد صلاحیت شد؟

این‌ها ۴۲ نفر بودند، نه فقط یک نفر که صلاحیتشان مورد تأیید واقع نشد، مثل ۴۸۰ و اندی از آقایان که صلاحیتشان تأیید نشد. این ۴۲ نفر هم تازه یک دهم آن‌ها می‌شود. خیلی به خانم‌ها ظلم نشده است. در این تأیید صلاحیتی که انجام گرفت، آیا مسائلی مثل این‌که ایشان بیست سال قبل در سیاست ما بودند و بعد استعفا دادند حالا چطور می‌توانند از عهده ریاست جمهوری بر بیایند، یا این‌که بعد از تأیید صلاحیت، چهره‌های ضد انقلابی خارج از کشور از ایشان صراحتاً حمایت کردند، آیا شورای نگهبان نمی‌توانست هیچ عکس‌العملی انجام بدهد؟ آیا صحبت‌های خانم رهنورد در صدای آمریکا و حمایت صریح او با ما از آقای موسوی، دلیل مناسبی نبود که شورای نگهبان حداقل حرکتی داشته باشد؟

عرض کردم که چون یک تصمیم جمعی است، ما هیچ وقت نمی‌توانیم نظر واحدی را مطرح کنیم. اگر یک نفر تصمیم می‌گرفت شاید می‌توانستیم این صحبت را داشته باشیم، ولی پرونده افراد و گزارش‌های کارشناسی مطرح می‌شود و هر کدام از این ۱۲ نفر براساس آن نظری که بین خود و خدای خود دارند، رای می‌دهند. به هر حال باید رای‌گیری بشود. بر اساس شرایط اصل ۱۱۵ در واقع اگر تعداد آرای کسی آن قدر کم باشد که ما نتوانیم به یک حد نصاب برسیم، قطعاً صلاحیت او مورد تأیید واقع نمی‌شود. این‌ها در جلسات متعددی پرونده‌شان مورد بررسی قرار گرفت و در نهایت، اکثریت به صلاحیت آن‌ها رای دادند. البته این‌طور نبود که اتفاق آرای نسبت به همه این‌ها داشته باشیم، ولی به هر حال همه این‌ها رای اکثریت را داشتند و ما نمی‌توانیم شرعاً و قانوناً رای دیگری داشته باشیم.

اغتشاشات قبل از انتخابات در سطح کشور توسط طرفداران آقای موسوی شروع شد و برخی از افراد سویدجو هم استفاده کردند و اغتشاشات را دامن زدند، ولی آقای موسوی عملاً از طرفدارانش درخواست نکرد که دست از این اغتشاشات بردارند. حتی با بیانیه‌هایی که صادر می‌کرد، به این اغتشاشات دامن می‌زد. با این شرایط، فکر می‌کنید اگر آقای موسوی برای دوره بعدی ریاست جمهوری کاندیدا بشود، از طرف شورای نگهبان تأیید صلاحیت خواهد شد؟